

מפקד סיירת מטכ"ל לאהבת הארץ

גם למשרד החינוך יש תנועת נוער. היא נקראת שש בש (שין שינים בשנת שירות) והיא בעצם מה שבתנועות "הקלאסיות" נקרא הגשמה. המנוע מאחורי היוזמה להקים יחידת עילית של שייכות, אכפתיות, מעורבות וחינוך הוא יובל אשוש, איש שלא שוכח מנין בא ולאן הוא הולך

איריס הרפז

גדלתי בנתיבות בשכונה קשה מאור. ההורים שלי עלו לארץ מטוניס והגיעו עם השכלה של כיתה ז' בערך. קיבלנו חום, אהבה ואכפתיות במידה כזאת שהיה בה סוג של פיצוי על הסביבה. עבורי בתור ילד – סמים ועסקאות סמים היו דבר שבשגרה, גנבות וסחיבות היו חלק מהדרך שלי ליצירתיות וביטוי עצמי, ועד שנשלחתי בכיתה ז' לפנימייה הייתי פרח גדול". זה מונולוג הפתיחה של יובל אשוש, בן 46, אב לשישה, המתגורר בכפר מימון שבצפון עזה. כבר 21 שנים הוא במשרד החינוך, ובחמש השנים האחרונות הוא מרדיך ארצי במטה לשל"ח ושרה, לאום חברה (כמו "מולדת" של פעם).

"בפנימייה הבנתי לראשונה שהשכונה שלי לא נורמטיבית. למדתי שיש דברים

אחרים ושיש פער בין סולם הערכים השכונתי לזה של הפנימייה. שיא השינוי שלי קרה כשהתגייסתי להיות לוחם בחרמש אשוח בתפקיד חובש קרבי (מסתערים). הגעתי לשם טאבולה ראסה. ההתנסות הזאת שינתה את קו החיים שהיה צפוי לי בשכונה שגדלתי בה. אחרי הצבא כל מה שרציתי היה לעוף בלימודים. המוטיבציה המטורפת שלי ללימודים אפשרה לי אפילו לחזור לשכונה שלי וללמד ילדים כמוני, שלא יגיעו לפנימייה. היה לי חשוב שהם ידעו, גם בלי לצאת מהשכונה, שאפשר אחרת. אם אני יכול בטח שגם הם".

אשוש מדבר בשטף. "אז סיימתי צבא ולאחר מכן השלמתי בגרות ותעודת הוראה. את התואר השני בחינוך ומנהל חינוכי כבר עשיתי באוניברסיטת בן-גוריון. לאחר מכן גם קורס מנהלים ותכנית מנהיגות בת שנתיים במרכז מנדל בנגב".

ולמה דווקא שלי?

הוא מתייחס. "זה סיפור ששוב מחזיר אותנו

לשירות הצבאי שלי. שירתתי לא הרחק מהר גילה. משם הגיע אלינו יוסי לשם, לשעבר מנכ"ל החברה להגנת הטבע והיום פרופסור מהידועים בעולם בתחום הצפרות. התחברנו חזק. הוא הפך למיין משפחה מאמצת בשבילי. דרכו נחשפתי בפעם הראשונה בחיי לעולם של טיולים, עולם שיש בו היכרות אינטימית עם האדמה, וזה נגע בי עמוק. למדתי על עצמי שאני אוהב לזהות ציפורים, להתחקות אחר אורח חייהם, ללמוד לצפות דרכם את עונות השנה".

מה מייחד את הציפורים?

"ציפור היא בעל חיים שמוצא את עצמו בשקט וזה קסם לי".

התבוננתי באשוש. הוא מרבה לחייך. יש אנשים שטוב לב ואהבת אדם קורנים מהם החוצה, והוא כזה. אצלו מתווספת לזה גם קדחתנות של עשייה וחוסר מנוחה.

מה זאת תכנית שש בש?

"לפני חמש שנים הקמנו, אלי שיש –

המנהל שלי – ואני והמדרייכים הנפלאים

יובל אשוס: השאיפה
היא שנהפוך לתנועת
נוער של משרד החינוך
עם מסלול הגשמה

"חשוב לי שמורים שקוראים את הכתבה הזו יבינו שלפעמים חיבוק אחד שווה יותר ממילים, מעונשים, ממבחנים, מהישגים. כי החיבוק הזה שלא כולם מקבלים בבית יכול להפוך לזיכרון הילדות הכי חזק של התלמיד שלכם והמתנה הכי גדולה שתיתנו לו"

זה לפורמליזם?
ומה עם מגזרים אחרים?
"אני רוצה מאוד להיכנס לפעילות בחברה החרדית ובחברה הערבית. כרגע השאיפה והיעד הם להרחיב את הפעילות בחברה הערבית והחרדית מתוך הבנה ומחשבה שרק חינוך ערכי והתנדבותי כמו שנת שירות או שירות לאומי אורחי יאפשר להם להעמיק את זיקתם לחברה הישראלית ולתת מקום של שייכות לנוער מנותק או על סף ניתוק. אבל בשבילי זה לא מגזר כזה או אחר. המגזר האמתי שאני עובד אתו זה להצמיח שייכות לנוער מנותק שכולם כמעט ויתרו עליו. אולי בגלל המקום שממנו הגעתי קל לי לזהות ילדים עזובים, כאלו שזקוקים לחום ואהבה. ילדים כאלו, להבריל ממבוגרים כאלו, עדיין אפשר לשנות להם את המסלול. חשוב לי שמורים שקוראים את הכתבה הזו יבינו שלפעמים חיבוק אחד שווה יותר ממילים, מעונשים, ממבחנים, מהישגים. כי החיבוק הזה שלא כולם מקבלים בבית יכול להפוך לזיכרון הילדות הכי חזק של התלמיד שלכם והמתנה הכי גדולה שתיתנו לו. זה הכוח שיניע אותו לפעולה במקומות הכי פחות צפויים." ■

עצמו. זו קבוצת התייחסות שדרך האהבה לארץ הופכת לקבוצת שייכות בעלת זהות - כמו גולני, כמו צנחנים. אנחנו סיירת מטכ"ל של בני נוער שמכורים לאהבת הארץ... התכנית שלי מאפשרת למי שהיה מש"צ להמשיך ביחד בצבא לשנת שירות ולהגשמה. אנו יוצרים קהילה שיש לה מטרה להגשמה עצמית של כל אחד והיא מחנכת את הנוער לאחריות, מנהיגות, הכרת הארץ ואהבת המולדת. השאיפה היא שנהפוך לתנועת נוער של משרד החינוך עם מסלול הגשמה".

והמורים?

"מדובר בזן מיוחד של מורים (לשל"ח וידיעת הארץ) שבכל חופשה עוזבים את המשפחה והילדים והולכים להכשיר את בני הנוער בכל מקום אפשרי ברחבי הארץ וזו משפחה מופלאה של אנשים שאני גאה להיות שייך אליה. קחי בחשבון שבמערכת החינוך כיום נמצאים כ-800 מורי של"ח ונוסיה לזה עוד 10,000 ילדים ובני נוער ברחבי הארץ בתפקיד מש"צים - אנחנו למעשה כבר בפועל תנועת נוער של משרד החינוך. למה לא למסגר את זה ולהפוך את

שלנו קבוצה של שין שינים (צעירים בשנת שירות) שאנחנו קוראים לה שש בש. זו חבורת ילדים הטרוגנית: בנים, בנות, דתיים, חילונים, מיעוטים, פריפריה ומרכז, שהמשותף להם הוא הרצון לפעול, להיות מעורב בחברה הישראלית ולקחת אחריות. הם דוחים את השירות הצבאי בשנה ובזמן הזה הם עושים חינוך בתחומי הכרת הארץ ואהבת המולדת. התחלנו משלוש בנות, השנה נהיה שישים איש ואני מתכנן להגיע למאה בתוך שנתיים. אני לא מחבר קבוצות, אני מחבר בורדים מכל הארץ שמה שמשותף להם הוא אכפתיות והרצון לעסוק בשל"ח".

למה הילדים האלו צריכים דווקא את

שש בש שלך? יש המון מסגרות...

"מה שמיוחד בילדים שמגיעים אלינו זה שהם מכורים לטלילים ולטבע. אלה אותם בני נוער שעוברים בתיכון קורס מש"צים (מדריכי של"ח צעירים), כלומר הם יחד מכיתה ח'. בלי תכנית כמו שלנו הם פשוט יתגייסו, כל אחד ינרוד לעולם שלו ולא ישמרו את האהבה שלהם לתחום. ככה אנחנו יוצרים המשכיות וקבוצת תמיכה וגם רצון לעסוק בנושאים האלה בשירות הצבאי